

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven och till lagar som har samband med den (RP 134/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 28/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven, nedan *reserven*. Genom denna lag kompletteras den nationella tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1755 om inrättande av brexitjusteringsreserven, nedan *EU-förordningen*.

Denna lag tillämpas inte i landskapet Åland.

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

På beviljande, utbetalning, uppföljning, granskning och återkrav av stöd som beviljas av reservens medel tillämpas vad som föreskrivs om understöd för utvecklande av företag i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) och i annan lag, om inte något annat följer av denna lag.

2 kap.

Myndigheter och deras uppgifter

3 §

Arbets- och näringsministeriets uppgifter

Arbets- och näringsministeriet är det i Europeiska unionens lagstiftning om reserven avsedda organ som ansvarar för förvaltningen och som sköter de i artikel 14 i EU-förordningen avsedda uppgifter som inte enligt bestämmelserna är någon annan myndighets uppgift.

Arbets- och näringsministeriet beslutar om anvisandet av reservens medel till de organ som förmedlar medlen inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten.

4 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter och behörighet

Närings-, trafik- och miljöcentralerna är de organ som förmedlar stöd från reserven. De förmedlande organen sköter de uppgifter i anslutning till reserven som de ålagts i denna lag och någon annanstans i lag för arbets- och näringsministeriets räkning och på dess ansvar.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna är sådana statsbidragsmyndigheter som avses i statsunderstödslagen (688/2001) i ärenden som gäller sådana från reserven finansierade understöd som de administrerar.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska dessutom

1) utarbeta den beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemet som avses i EU-förordningen, när det är fråga om det förmedlande organets egen verksamhet för att sköta uppgifter med anknytning till reserven samt hålla beskrivningen uppdaterad,

2) registrera och lagra de uppgifter om utgifter som orsakats av understöd som organet beviljat och andra uppgifter som behövs för att tillämpa denna lag i det elektroniska informationssystem som avses i 6 §,

3) inom den tid som arbets- och näringsministeriet bestämmer ge en förvaltningsförklaring som motsvarar förvaltningsförklaringen enligt EU-förordningen om de understöd som organet beviljat från reserven.

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

Bestämmelser om de behöriga närings-, trafik- och miljöcentraler som sköter de uppgifter som föreskrivs för närings-, trafik- och miljöcentralen finns i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) och i den förordning av statsrådet som har utfärdats med stöd av den.

5 §

Finansministeriets finanscontrollerfunktionens uppgifter

Finansministeriets finanscontrollerfunktion är oberoende revisionsorgan enligt EU-förordningen och svarar för de uppgifter som anges i den lagstiftning av Europeiska unionen som ska tillämpas på reserven och för de uppgifter som avses i denna lag.

Finanscontrollerfunktionen utarbetar och uppdaterar den beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemet som avses i EU-förordningen, när det är fråga om funktionens egen verksamhet.

Dessutom underrättar finanscontrollerfunktionen arbets- och näringsministeriet och den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen om resultaten av de granskningar som funktionen utfört samt utarbetar ett sammandrag av de granskningar som funktionen utfört av användningen av reserven för medlemsstatens ansökan om det ekonomiska bidraget från reserven.

3 kap.

Uppföljning och tillsyn

6 §

Det informationssystem som används för att administrera reserven

Det informationssystem som avses i 28 § 1 mom. i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 ska användas för att administrera reserven.

7 §

Myndigheternas rätt att lämna ut uppgifter och rätt att få information

Arbets- och näringsministeriet och finansministeriets finanscontrollerfunktion samt närings-, trafik- och miljöcentralerna har för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag och i Europeiska unionens lagstiftning rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt från en annan myndighet och en aktör som sköter ett offentligt uppdrag få nödvändiga uppgifter om den ekonomiska ställningen och affärs- och yrkesverksamheten för fysiska personer och juridiska personer som ansöker om och får stöd, om den finansiering som beviljats sökande och mottagare av offentliga medel och om andra omständigheter som är av betydelse med tanke på stödet. Arbets- och näringsministeriet och finansministeriets finanscontrollerfunktion samt närings-, trafik- och miljöcentralerna har rätt att få de nödvändiga uppgifter som avses i detta moment om användningen av stöd även från stödtagaren.

Arbets- och näringsministeriet och finansministeriets finanscontrollerfunktion samt närings-, trafik- och miljöcentralerna har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut de nödvändiga

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

uppgifter som avses i denna paragraf till andra myndigheter, aktörer som sköter offentliga uppdrag och Europeiska unionens institutioner, organ och byråer för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

4 kap.

Granskningar

8 §

Europeiska unionens institutioners, organs och byråers granskningsrätt

Bestämmelser om granskningsrätt för Europeiska kommissionen, Europeiska byrån för bedrägeribekämpning, Europeiska revisionsrätten, Europeiska åklagarmyndigheten samt Europeiska unionens andra institutioner, organ och byråer finns i Europeiska unionens lagstiftning.

9 §

De nationella myndigheternas granskningsrätt

Finansministeriets finanscontrollerfunktion har rätt att utföra granskningar av arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt mottagarna av det understöd som avses i 5 § i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 för utförandet av de uppgifter som föreskrivs i denna lag.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att utföra granskningar av närings-, trafik- och miljöcentralerna samt av mottagare och sökande av det understöd som organen beviljar för utförandet av de uppgifter som föreskrivs i denna lag.

Bestämmelser om rätt för arbets- och näringsministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralerna samt en revisor som anlitas av dem att granska understödssökandens och understödstagarens affärsverksamhet finns dessutom i 18 § i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028.

Finansministeriets finanscontrollerfunktion, arbets- och näringsministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralerna kan utföra granskningen själv eller befullmäktiga någon annan myndighet som utför granskningsarbete eller en revisor att utföra granskningen för deras räkning. Revisorn ska vara en revisor eller revisionssammanslutning som avses i revisionslagen (1141/2015) eller lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). En befullmäktigad revisionssammanslutning ska utse en revisor som är huvudansvarig för revisionen.

En utomstående expert kan bistå vid revisionen på arbets- och näringsministeriets begäran. På en revisor och utomstående expert tillämpas 14 och 15 § i statstjänstemannalagen (750/1994) samt bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när denne sköter uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

10 §

Granskarens behörighet

Finansministeriets finanscontrollerfunktion, arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och en i 9 § avsedd myndighet och revisor som de befullmäktigat har rätt att få tillträde till byggnader, lokaler och platser som är av betydelse för beviljandet och användningen av stödet. En granskning får utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur endast om yrkesverksamhet utövas i dem. En granskning i utrymmen som används för boende av permanent natur får utföras endast av finansministeriets finanscontrollerfunktion, arbets- och näringsministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralerna samt en av dem befullmäktigad myndighet. På en utomstående experts rätt att bistå vid granskningen i utrymmen som används för boende av permanent natur tillämpas vad som föreskrivs i 9 § 5 mom.

En granskare har rätt att granska alla uppgifter, utredningar, handlingar, informationssystem, upptagningar, annat material och omständigheter som behövs med tanke på granskningen. Granskaren har rätt att omhänderta det material som avses i detta moment, om det förutsätts för att granskningen ska kunna utföras på behörigt sätt. Handlingarna och annat material som omhändertagits ska utan dröjsmål returneras när granskningen inte längre kräver att de är omhändertagna.

På granskningen tillämpas dessutom vad som föreskrivs i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

11 §

Handräckning

Finansministeriets finanscontrollerfunktion, arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och de myndigheter och revisorer som de befullmäktigat och som avses i 9 § samt Europeiska unionens behöriga institutioner, organ och byråer har rätt att få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna vid utförandet av granskning.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

12 §

Bevarande av bokföringsmaterial och andra verifieringar

Arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och finansministeriets finanscontrollerfunktion ska bevara de verifieringar som hänför sig till verkställigheten av denna lag till utgången av 2029, om inte en längre bevarandetid förutsätts i nationell lagstiftning eller i Europeiska unionens lagstiftning om stöd av mindre betydelse eller statligt stöd.

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om temporär ändring av lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet
2021—2028 (758/2021) 3 och 21 § samt 28 § 1 mom. och
fogas temporärt till lagen nya 12 a och 14 a § som följer:

3 §

Finansiering av understöd

Understöd enligt denna lag kan finansieras med nationella medel och Europeiska unionens medel. När Europeiska unionens medel används för att finansiera understöd ska vid beviljandet av understöden beaktas målen för Finlands regional- och strukturpolitiska program 2021—2027 eller målen för användningen av något annat av Europeiska unionens finansieringsinstrument.

När Europeiska unionens medel används för att finansiera understöd enligt denna lag tillämpas vad som föreskrivs i 28, 30, 37—39, 42, 46—54 och 75 § i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (757/2021). På sådana understöd som finansieras med Europeiska unionens medel och som beviljas från brexitjusteringsreserven tillämpas dock endast 30 § i den lagen.

12 a §

Ansökan om understöd från brexitjusteringsreserven

En i 12 § avsedd ansökan om utvecklingsunderstöd för företag av medel som beviljas från brexitjusteringsreserven ska göras senast den 31 augusti 2023.

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

14 a §

Utbetalning av understöd som beviljats från brexitjusteringsreserven

Understöd ska betalas senast den 31 december 2023, om inte något annat följer av särskilda skäl.

21 §

Förvaring av handlingar

Understödstagaren är skyldig att förvara allt bokföringsmaterial och övrigt material som anknyter till ett projekt på ett sådant sätt att det är möjligt att övervaka användningen av understödet. Bestämmelser om förvaring av bokföringsmaterial finns i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen (1336/1997). Övrigt material som anknyter till projektet ska bevaras i minst fem år. När det gäller projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder finns det dessutom bestämmelser om förvaring av handlingar i 46 § i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

Understödstagaren är skyldig att bevara allt bokföringsmaterial och övrigt material som anknyter till understöd som finansieras med medel från brexitjusteringsreserven till och med den 31 december 2029, om inte en längre bevarandetid förutsätts någon annanstans i lag eller i Europeiska unionens lagstiftning.

Bestämmelser om bevarande av bokföringsmaterial och andra verifikationer hos myndigheter som deltar i genomförandet av reserven finns i 12 § i lagen om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven (/).

28 §

Informationssystem

Ärenden som gäller understöd enligt denna lag administreras i ett elektroniskt informationssystem. Arbets- och näringsministeriet är den i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) avsedda informationshanteringsenheten för informationssystemet. I informationssystemet lagras den information som behövs för att sköta de uppgifter enligt denna lag och lagen om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven som gäller ansökan om, beviljande, utbetalning och uppföljning av understöd samt fortsatta åtgärder, tillsyn och granskning.

Denna lag träder i kraft den

20 och gäller till och med den 1 januari 2027.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) 3 § 1 mom. 11 punkten, så-
dan den lyder i lag 759/2021, som följer:

3 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområde och uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter inom följande verksamhetsområden de uppgifter
som särskilt föreskrivits för dem:

11) vissa uppgifter för genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska
program, nationella uppgifter för genomförande av brexitjusteringsreserven och regionutveck-
lingsuppgifter i anslutning till de sektorer som avses i detta moment.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 7 punkten,
sådan den lyder i lag 763/2021, som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

7) skötseln av uppgifter som anges i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av
strukturfondsverksamheten (7/2014), 9 § 1 mom. 7 punkten i lagen om utveckling av regionerna

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (756/2021) samt 3 § 1 mom. i lagen om det nationella genomförandet av brexitjusteringsreserven (/),

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

— — — — —

Lag

om ändring av 5 och 7 § i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (756/2021) 5 § 1 punkten och 7 § 1 mom. som följer:

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *region* landskapens områden enligt lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap (614/2021) med undantag av landskapet Åland,

— — — — —

7 §

Landskapsförbund

Varje landskap som avses i lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap ska ha ett landskapsförbund. Kommunerna i regionen ska vara medlemmar i landskapsförbundet för sin region.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

— — — — —

Riksdagens svar RSv 205/2022 rd

Helsingfors 7.12.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare